

**DEN STORE
AMERIKANSKE
ROMAN**

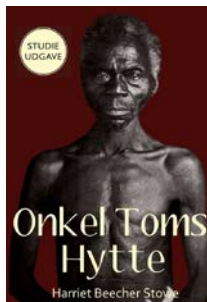
DEN STORE AMERIKANSKE ROMAN

De politiske fronter bliver i disse år trukket op i det store, mangefacetterede USA. Amerikansk litteratur bugner af store værker, der til forskellige tider har forsøgt at få hold på en del af landet, dets historie, dets konflikter og modstridende værdier. Derfor er den store amerikanske roman et oplagt sted at dykke ned, hvis man vil forstå verdens mest magtfulde supermagt. Og så er det selvfølgelig bare formidable romaner, der hver især fortjener at blive læst og nydt.

Herman Melville Moby Dick (1851)

Ismael får hyre på en hvalfangerbåd og sejler oceanerne tynde. Om bord er blandt andre den gale kaptajn Ahab, der ikke skyr nogen midler for at få ram på én bestemt hval: Moby Dick. En forunderlig blanding af hvalleksikon og en elementært spændende fortælling om en mands blinde besættelse.

Harriet Beecher Stowe Onkel Toms hytte (1852)

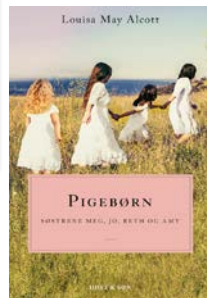
Stowe var dedikeret fortalere for afskaffelsen af slaveriet, og netop med 'Onkel Toms hytte' skabte hun en gribende roman, der udstiller livet som slave i 1800-tallets USA.

Den retskafne slave, Onkel Tom, redder under en sejls på vej til en slaveauktion Lille Evas liv. Herefter køber Evas far Tom, og han og Eva bliver venner. Eva er svagelig, og på sit dødsleje beder hun sin far løslade alle deres slaver.

Romanen var, som Abraham Lincoln sagde, med til at starte den amerikanske borgerkrig, for hvis slaver virkelig var mennesker, var der ingen begrundelse for slaveri.

Louisa May Alcott Pigebørn (1868)

Historien om de fire March-søstre, Meg, Jo, Beth og Amy, beskriver pigernes overgang fra barndom til voksenlivet. Med hjælp fra deres mor lærer pigerne, hvad det vil sige at være en ung kvinde – fra kønsroller til søskenderivalisering, den første kærlighed, tab og ægteskab. Den lettere selvbiografiske roman var en øjeblikkelig succes.

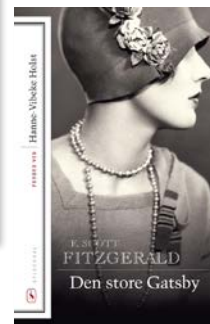

Mark Twain Huckleberry Finn (1884)

Amerikanerne jagter stadig "The Great American Novel", historien, der samler og opsummerer, hvem de er. Af de mange kandidater udkom allerede i 1884 den måske væsentligste af dem, 'Huckleberry Finn', en eventyrlig roman og en humoristisk klassiker om Huck og slaven Jim, der flygter fra deres elendige tilværelser ned ad Mississippi-floden på en tømmerflåde. Her finder de hjuldampere, familiestridigheder, en tvivlsomt hertug og konge og lærerige lektioner om den verden, de lever i.

Willa Cather Undervejs (1918)

En klassisk roman fra det midtvestlige USA om en indvandrer pige og hendes forsøg på at tilpasse sig livet i et nyt land. I forlængelse af Antonias liv fra barndommen til voksenlivet, skildrer romanen kampene og glæderne ved et liv med hårdt arbejde og vedholdenhed. En uforglemmelig fortælling om kærlighed, tab og familiens styrke, med stærke karakterer og levende beskrivelser af prærielandskabet.

F. Scott Fitzgerald Den store Gatsby (1925)

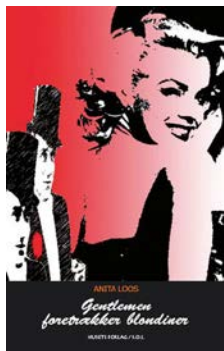
Den karismatiske mængemillionær Gatsby bjergtager og mystificerer naboen og bogens fortæller, Nick Carraway. Men rigmanden gemmer på en hemmelighed, for hele hans ekstravagante liv er iscenesættelse og stuk, skabt for at lokke hans livs kærlighed tilbage.

Anita Loos

Gentlemen foretrækker blondiner (1925)

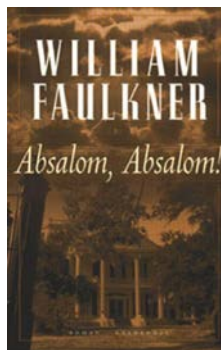
Mød Lorelei Lee, pigen fra den lille by Little Rock, som erobrer mandshjertes verden over for senere at vende tilbage til USA, hvor hun gifter sig med en millionær. Charmerende, løsslupne og godhjertede Lorelei er et festfyrværkeri og uforglemmeligt portrætteret på det store lærred af Marilyn Monroe.

Sinclair Lewis

Det kan ikke ske her (1935)

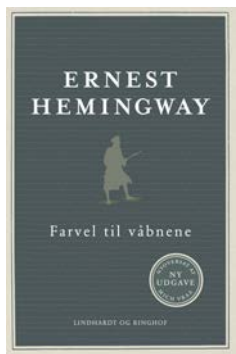
I en tid, hvor fascismen har kronede dage, kommer Berzelius 'Buzz' Windrip til magten med løfter om patriotisme og traditionelle amerikanske værdier. Romanen udstiller politikernes taktikker og retoriske greb og problematiserer populistiske og enerådende magthavere. En stikpille til Hitler, men stadig lige aktuel i dag.

William Faulkner

Absalom, Absalom! (1936)

Multifacetteret og kompleks roman om den mystiske Thomas Sutpen, der drevet af ambitioner og et ønske om social opstigning, former skæbnen for dem omkring sig. Det fører uvægerligt til tragedie og familier splid. Et modernistisk og krævende mesterværk.

Ernest Hemingway

Farvel til våbnene (1929)

Hemingways store roman om ambulanceføreren Frederic Henrys oplevelser og kærlighedsforhold under første verdenskrig. Hemingway er selvskrevet, når vi taler om store amerikanske romaner, med hans smukke, nøgterne stil. 'Farvel til våbnene' hører til hovedværkerne, og fortællingen er baseret på hans egne oplevelser.

Margaret Mitchell

Borte med blæsten (1936)

Fortællingen om Scarlett O'Hara, den forkælede, manipulerende datter af en velhavende plantageejer, er et episk stykke historiefortælling, der på vidunderligste vis skildrer dramaet fra borgerkrigen og genopbygningen. En roman fyldt med lidenskab og mod.

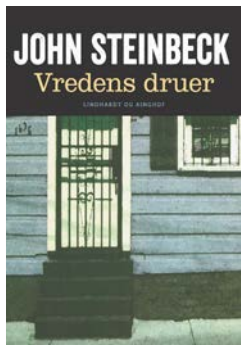

Zora Neale Hurston

Deres øjne så mod Gud (1937)

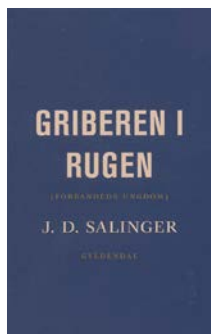
Da Janie som sekstenårig bliver taget i at kysse Johnny Taylor, gifter hendes bedstemor hende hurtigt bort til en gammel mand med 60 hektar land. Janie udholder to kvælende ægteskaber, før hun møder sin drømmemand - som ikke byder på diamanter, men en pakke blomsterfrø.

John Steinbeck
Vredens druer (1939)

Familien Joad tvinges pga. fattigdom på flugt fra Oklahoma i håb om at finde grønnere græs. Drømmen er Californien, hvor der tilsyneladende er mangel på arbejdskraft, og rigdommen uendelig. Virkeligheden viser sig at være en anden, og familien Joad bliver, ligesom de 300.000 andre migranter, mødt af fjendskab og modstand. En brutal bog, som Steinbeck skrev i vrede, for den bygger på rigtige samfundsforhold affedt af depressionen.

J. D. Salinger
Griberen i rugen (1951)

Vores anti-helt, den 16-årige Holden Caulfield, bliver endnu engang smidt ud af skolen. Men i stedet for at tage hjem til sine rige forældre, vader han rundt i New York og lever i nogle få dage et lurvet ungdomsliv med damejagt, druk og overnatninger på Grand Central Station. Også udgivet med titlen 'Forbandede ungdom'.

Ralph Ellison
Usynlig mand (1952)

Ellisons lidenskabelige debutroman fortæller den usædvanlige historie om en mand, der er usynlig, ganske enkelt fordi folk nægter at se ham. Skrevet i 1952, da det amerikanske samfund buldrede derudad og var i fuld gang med at forandre sig: denne kraftfulde fortælling om en mands udvisning fra sin skole til hans medvirken i uhyrlige optøjer i Harlem er så meget mere end historien om en enkelt mand. Det er fortællingen om en hel generation af sorte amerikanere.

James Baldwin
Råb det fra bjergene (1953)

Selvbiografisk roman, som Baldwin skrev af nød, er forfatterens egne oplevelser som ung mand med en stedfar, der er religiøst overhoved og respekteret i lokalsamfundet. Samtidig er han en tyrann i hjemmet og har intet tilovers for unge John. En larmende, men lyrisk smuk roman om at gøre sig fri.

Saul Bellow
En ung amerikaners eventyr (1953)

Drengen Augie vokser op i Chicago under depressionen. Han tager forskellige småjobs, møder et hav af underfundige personligheder, og dermed bliver den unge amerikaners eventyr en farverig mosaik og et kaleidoskopisk billede af både hans eget liv og af det store USA.

Jack Kerouac
Vejene (1957)

Sal Paradise, en ung uskyldig mand, slutter sig til sin helt, den mystiske rejsende Dean Moriarty, på en forpustet, sprudlende tur frem og tilbage gennem USA. Deres hedonistiske søgen efter frihed og nydelse gennem alkohol, sex, stoffer og jazz bliver en udforskning af personlig formåen, en test af grænserne for den amerikanske drøm.

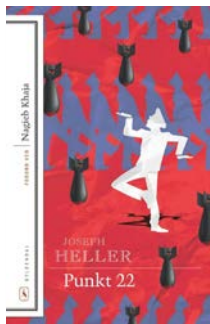
Harper Lee
Dræb ikke en sangfugl (1960)

"Dræb ikke en sangfugl" er advokaten Atticus Finchs råd til sine børn, da han skal forsvare en ægte sangfugl: en sort mand anklaget for at have voldtaget en hvid pige. Gennem børnene Scout og Jem udforsker Harper Lee de voksnes noget ulogiske forhold til race og klasse i 1930'ernes sydstat. Det kristne samfund er klistret til med fordomme, vold og hykleri, og kun en enkelt mands umulige kamp for retfærdighed synes at prikke til byens samvittighed.

"Dræb ikke en sangfugl" er blandt USAs største klassikere og pligtlæsning over hele landet. I 2015 kom så fortsættelsen, 'Sæt en vagtpost ud', der havde ligget i en bankboks i over halvtreds år.

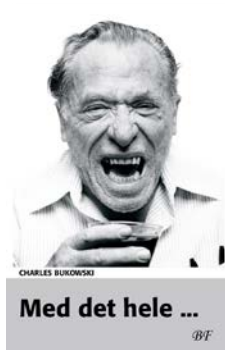
Joseph Heller Punkt 22 (1961)

I Italien under 2. verdenskrig er Yossarian rasende, fordi tusindvis af mennesker, han aldrig har mødt, forsøger at dræbe ham. Men et forsøg på at undslå sig missionerne er i strid med punkt 22: en mand bliver betragtet som sindssyg, hvis han villigt fortsætter med at flyve kampmissioner, men hvis han fremsætter en formel anmodning om at blive fjernet fra tjenesten, er han tilregnelig og derfor ikke berettiget til at blive afløst.

John Updike Rabbit-bøgerne (1960-90)

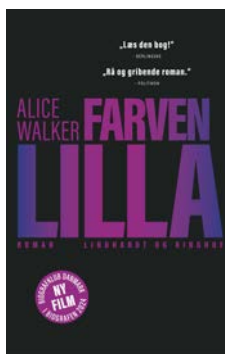
De 4 bøger om Harry Angstrom, hvoraf kun to er oversat til dansk, er skrevet med 10 års mellemrum. Tiden bliver dermed en underliggende faktor i fortællingen om eks-basketballstjernen og hans op- og nedture i arbejdslivet og ikke mindst på hjemmefronten. Samfundet ændrer sig, der er Vietnamkrig, økonomiske udsving, skiftende præsidenter, og privatlivet smuldrer efter datterens død, som han ikke er helt uskyldig i. Første bog hedder "Hare hop" og fortsættes af 'Rabbit igen'.

Charles Bukowski Med det hele (1982)

Med sit alterego, Henry Chinaski, beskriver Bukowski sine lange, ensomme ungdomsår.

Fra en munter barndom i Tyskland gennem aknefyldte gymnasieår og hans udforskning af alkohol, kvinder og bibliotekets samling af D.H. Lawrence giver 'Med det hele' et groft og vildt morsomt portræt af en ung mand under den store depression.

Alice Walker Farven lilla (1982)

Celie er gift med sin brutale og voldelige mand. I et forsøg på at overskride et liv, der ofte synes for meget at bære, begynder Celie at skrive breve direkte til Gud. Brevene, der strækker sig over 20 år, udgør en rejse med selvopdagelse og styrken til at handle, inspireret af nogle få stærke kvinder.

Richard Ford Bascombe-bøgerne (1986-2014)

Fords sindige, men ikke udramatiske romaner om Paul Bascombe, der bliver ejendomsrådgiver, flytter til New Jersey og samtidig kæmper med tabet af sin yngste søn og det efterfølgende brud med hustruen Ann. En fortælling om en helt almindelig amerikaner, der forsøger at klare sig igennem livet så godt som muligt. Første bog hedder 'Sportsjournalisten'.

James Ellroy Sorte Dahlia (1987)

Et maltrakteret kvindelig fører detektiverne Lee Blanchard og Bucky Bleichert dybt ned i L.A.s undergrund på jagt efter Den Sorte Dahlias morder. En hårdkogt krimi, hvor der ikke spares på krudtet, hvor næverne får frit spil, og blodet koger og flyder i gaderne. Krydret med politijargon og mørk og rå som 'Sin City'.

Toni Morrison Elskede (1987)

I 1870'erne bor Sethe og hendes datter i et hjemstøgt hus. Da Paul D, en af Sethes bekendte fra en slaveplantage, dukker op og uddriver spøgelse, tror de sig sikret. Men kort efter dukker en ung kvinde op, med ar på krop og sjæl og med det navn, Sethe gav sin datter, da hun slog hende ihjel om toårig: Elskede. Den måske stærkeste amerikanske roman nogensinde.

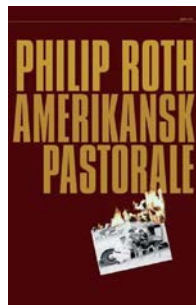
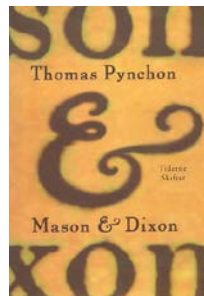
Don DeLillo Underverden (1997)

Denne murstensroman indeholder næsten et halvt århundredes amerikansk liv og historie, hvor vi følger en række personer gennem den kolde krig, Vietnamkrigen, 1960'ernes uroligheder, borgerretighedsbevægelsen og missil-miseren på Cuba. Det er baseballkampe og storpolitik, brintbomber og levet liv.

Thomas Pynchon Mason & Dixon (1997)

Mason og Dixon var de britiske landmålere, der tegnede grænsen mellem Pennsylvania og Maryland, som også markerer skillelinjen mellem slavestaterne i syd og de frie stater i nord. Her er deres vilde historie, med indianere og grænsfolk, maritim krigsførelse, erotik og politik og et stort koffeinmisbrug. En tour de force af en roman.

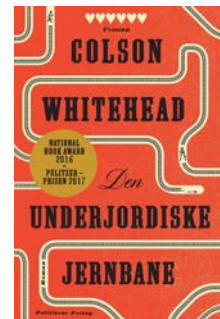

Philip Roth Amerikansk pastorale (1997)

Swede Levov lever den amerikanske drøm og glider gennem livet på en bølge af succes. Det kører for ham sportsligt, finansielt, familiemæssigt - og han ser godt ud. Men da hans datter, Merry, begår en fatal politisk forbrydelse, bliver familien Levov kastet ud i et voldsomt stormvejr.

Tom Wolfe Jeg er Charlotte Simmons (2004)

Takket være flid og hårdt arbejde har hun fået et stipendium. Men strålende og smukke Charlotte Simmons må erkende, at for eliten på Dupont University taber akademisk formåen altid til sex, status og alkohol. En lammende kritik af USAs overfladiskhed og hulhed, hvor usunde værdier har taget magten.

Colson Whitehead Den underjordiske jernbane (2016)

Cora er slave på en bomuldsplantage i Georgia og udstødt selv blandt sine egne med-afrikanere. Da slaven Cæsar fortæller hende om den underjordiske jernbane, tager de den farlige beslutning at flygte nordpå. På hvert stop på turen oplever Cora en anden verden.

Sublim historiefortælling fra dengang, afrikanere brutalt blev hentet til USA med løftet om en bedre fremtid.

Tommy Orange Der der (2018)

'Der der' er et sønderrivende portræt af et for mange af os ukendt USA, hvor efterkommere af det indianske urfolk lever med en tragisk og smertefuld historie, samtidig med at de bokser med misbrug og overgreb. Tommy Orange giver stemme til et folk, der fylder alt for lidt i amerikansk litteratur.

